

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.214/2021/5/II.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Takács Attila Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Takács Attila ügyvéd

Az alperes:

alperes neve, alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Gál Martina Dóra Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe1, ügyintéző: dr. Gál Martina Dóra ügyvéd

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 68.P.21.112/2019/33-III.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket.

[2] Határozatának indokolásában hivatkozott a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdésére, a 164. § (1) bekezdésére, a 8. § (2) és (4) bekezdéseire, az Alaptörvény I. cikkének (1) és (3) bekezdésére, a II. cikkére, VI. cikkére, a Ptk. 2:42. §-ára, a 2:43. § b) pontjára, a 4:178. § (1) bekezdésére, továbbá a 4:180. § (1) bekezdésére, a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény 9. cikk 3. pontjára, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 8. cikkére.

[3] Rögzítette, miszerint a felek által benyújtott okirati bizonyítékok közül kizárólag a kereset tárgyává tett időpontra, illetve időszakra vonatkozó bizonyítékokat vette figyelembe. A peres felek által indítványozott egyéb bizonyítások közül is kizárólagosan tanúl nyilatkozatának beszerzését fogatosította, mivel az vonatkozik a keresettel érintett időszakra. Minden egyéb bizonyítási indítványt, egyéb okiratot mellőzött, mivel azok a felperes személyiségi jogvédelme szempontjából nem voltak relevánsak. A 2017. július 13-án este történeteket illetően, és a július 13. - augusztus 5. közötti telefonhívások, illetve üzenetek vonatkozásában az alperes által tanúsított magatartás körében vitatott felperesi állítás nem volt. Annak megítélése pedig, hogy az adott alperesi magatartás sértette-e a felperesnek a keresetben megjelölt személyhez fűződő jogait, bírói mérlegelésre tartozik.

[4] Kiemelte, hogy a Ptk. 2:43. §-a sem tartalmazza kimerítő jelleggel a személyiségi jogokat, az alkotmányos alapjogok és a személyiségi jogok nem egymás szinonimái. Az Alaptörvény az alapjogok között megjelöl ugyan egyes személyiségi jogokat is, azonban olyan alapjogokat is rögzít, amelyek nem tekinthetők személyiségi jogoknak. Így elsődlegesen azt a kérdést kellett vizsgálnia, hogy a gyermek és a különélő szülő közötti kapcsolattartáshoz való jog személyiségi jognak minősül-e, vagy sem. E körben rámutatott, hogy a gyermekétől különélő szülőt megillető kapcsolattartási jog deklarálását és az ezzel kapcsolatos szabályokat a Ptk. 4:178-4:185. §-okban tartalmazza.

[5] A Ptk. 2:42. § (1) bekezdésének 2016. július 1. napjától hatályos szövege tartalmazza a kapcsolattartás tiszteletben tartásához való jogot is, azonban a kapcsolattartáshoz való jognak a személyiségi jog általános klauzulájába történő beemelése nem jelenti azt, hogy ezáltal a jogalkotó új nevesített személyiségi jogot hozott volna létre. A gyermek és a különélő szülő kapcsolattartáshoz való jogának személyiségi jogként való elfogadása a jogrendszer szükségtelen megkettőződéséhez vezetne. A személyiségi jog jogkövetkezmények alkalmazása a családjogi viszonyokba történő beavatkozást jelentene, mely szembe kerülhetne a családjogi jogkövetkezményekkel, illetve a végrehajtásra irányuló gyámhatósági intézkedésekkel. E körben utalt a Kúria Pfv.IV.21.733/2017/8. számú ítéletére.

[6] A gyermek és a különélő szülő közötti kapcsolattartáshoz való jog kiemelkedő fontosságú alkotmányos alapjog, de nem minősül személyhez fűződő jognak, a szülő és gyermek közötti kapcsolattartásra alapvetően a családjogi intézmények szolgálnak, a családjogi ügyben eljáró bíróságok döntenek, illetve a gyámhatóság gondoskodik azok végrehajtásáról. Az ember személyiségét alkotó lényegi tulajdonságok és ismérvek összessége jelenti az emberi méltóságot és a személyiséget, ebben a vonatkozásban ért támadás ad csak alapot az emberi méltóság és az abból fakadó személyiségi jogok sérelme miatti személyiségi jogvédelemre.

[7] A kiskorú gyermek és a különélő szülő kapcsolattartását érintve lehetnek olyan élethelyzetek, a kapcsolattartást biztosítani köteles szülő tanúsíthat olyan magatartást, ami túllépi, meghaladja azt a keretet, amit a családjogi intézmények kezelni hivatottak, így pedig az adott magatartás minősülhet a személyiséget ebben a vonatkozásban ért támadásnak. Bizonyos élethelyzetekben lehet jelentősége annak, hogy a gyermekkel együttélő szülő a kapcsolattartást oly módon hiúsítja-e meg, ami önkényes, visszaélésszerű korlátozást jelent, így az már a különélő szülő személyiségének lényegét, a szabad érvényesítését is érinti, akadályozza. Ilyen esetben megállapítható a személyiségi jog megsértése, nevezetesen a kapcsolattartás jogát érintő visszaélésszerű magatartás minősülhet személyiségi jogsértésnek.

[8] Azt kellett tehát eldöntenie, hogy az alperes - általa sem vitatott - magatartásai minősíthetők-e a kapcsolattartás jogát érintő önkényes és visszaélésszerű magatartásnak. A 2017. július 13-án este történt események vonatkozásában figyelemmel volt arra, hogy a peres felek közös kiskorú gyermeke egészségi állapotát érintő orvosi vizsgálatok váltak szükségessé 2017. nyarán, amelyek közül két kórházi kivizsgálás is a felperest illető nyári kapcsolattartás időtartamára esett. Az alperes már a kapcsolattartás megkezdése előtt, 2017. júniusában tájékoztatta erről a felperest és azt is a felajánlotta, hogy a kieső kapcsolattartást más, későbbi egyeztetett időpontban biztosítja a számára. A peres felek a kapcsolattartás megkezdéséig ebben a kérdésben nem tudtak egymással megállapodni. A meggyőződése szerint az alperes magatartása azonban nem volt önkényes, sem pedig visszaélésszerű, a kiskorú gyermek érdekében biztosítékot szeretett volna kapni arra, hogy a kapcsolattartás ideje alatt a felperes elviszi a gyermeket a kórházi kivizsgálásra és miután a felperes ilyen biztosítékot nem adott, csak rendőri közrehatásra biztosította a kapcsolattartást és adta át a gyermeket. Ez az alperesi magatartás a kapcsolattartás megkezdésekor azt időlegesen kb. másfél óráig késleltette. Az

alperesi akarat és tudattartalom lényegében arra irányult, hogy akkor, amikor a gyermek nem az ő felügyelete alatt van, biztosítsa a gyermek számára szükséges ellátást. Az alperesi magatartás nem a felperes személyisége ellen irányult, az alperes viselkedése nem azt célozta, hogy megakadályozza a másik szülő jogát a gyermekével való kapcsolattartásban. Így a 2017. július 13-án este tanúsított alperesi viselkedés nem tekinthető önkényesnek és visszaélésszerűnek, így az nem jogsértő.

[9] A július 13. és augusztus 5. közötti időszak vonatkozásában kiemelte, hogy az alperes nem vitatta, miszerint ezen időszakban naponta egyszer, kétszer telefonos, vagy elektronikus üzenetváltás formájában kapcsolatban állt a kiskorú gyermekkel. A hívásokat, üzeneteket minden esetben a kiskorú gyermek kezdeményezte, azokra az alperes válaszolt rövid időtartamban, jellemzően a gyermek megnyugtató végett.

[10] A kapcsolattartást ideiglenes intézkedéssel szabályozó bírósági határozat nem tartalmaz rendelkezést az alperest illető telefonos kapcsolattartás biztosítására, az apai kapcsolattartás alkalmával. A felperest terhelte annak bizonyítása, hogy valamennyi, az általa megjelölt kifogásolt telefonhívást, üzenetküldést az alperes kezdeményezte. Ez a perben nem nyert bizonyítást. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a gyermeket, aki ekkor 13 éves volt, az apai kapcsolattartás ideje alatt is megilleti az a jog, hogy beszélgetést kezdeményezzen az édesanyjával, amit a kapcsolattartás alatt is köteles a felperes biztosítani. Az alperesi magatartást nem minősítette önkényesnek és visszaélésszerűnek. Az alperes akarata és tudattartalma arra irányult, hogy akkor, amikor a gyermek nem az ő felügyelete alatt van, hanem a felperessel, akkor is válaszoljon a gyermek hozzá intézett kérdéseire, szükség esetén a gyermeket megnyugtassa, neki tanácsokat adjon. A viselkedése semmiképpen sem irányult a felperes személyiségét érő támadásnak, így e körben is elutasította a keresetet.

[11] A magánélet megsértése vonatkozásában hivatkozott a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, az Emberi Jogok Európai Egyezményére és visszautalt a kapcsolattartási jog állított megsértése vonatkozásában kifejtettekre. Az alperes magatartása nem volt önkényes, nem volt szükségtelen, nem minősült a felperesi magánszférába történő jogellenes beavatkozásnak. Az alperes viselkedése nem a felperes magánéletét célozta, nem minősült a felperes magánéletébe való önkényes beavatkozásnak.

[12] Rögzítette, hogy a felperes az utolsó tárgyaláson pénzbírság kiszabása iránti kérelmet terjesztett elő, az erre tekintettel bejelentett, az eljárás szabálytalansága elleni kifogását pedig figyelmen kívül hagyta. Tette azért, mert habár az alperes valóban bemutatott olyan iratokat, okirati bizonyítékokat, amelyek nem szorosan és kifejezetten a kereset érdemi elbírálásához kapcsolódnak, az nem eredményezte a per elhúzását.

[13] A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

[14] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a kereseti kérelmének megfelelő ítélet meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új tárgyalásra és új határozathozatalra való utasítását kérte. Kérte, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az alperest a rosszhiszemű pervitele által feleslegesen okozott 20.000 forint elsőfokú, továbbá a másodfokú eljárásban keletkező költségeinek megtérítésére.

[15] Álláspontja szerint az ítélet indokolása iratellenes és kirívóan okszerűtlen, a tényállás hiányos, az az alperes javára ferdít.

[16] Kiskorú személy1 felperest mellőzte az elsőfokú bíróság a perben, így az ő kereseteit sem tárgyalta. E körben arra hivatkozott, hogy 2017. október 20. napján a pontosított keresetében megjelölte II. rendű felperesként személy1, egyúttal kérte a kiskorú részére eseti gyám kijelölését, ennek ellenére személy1 nem kerültek kézbesítésre az iratok, idézést a tárgyalásokra nem kapott. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem merítette ki a kereseti kérelmét, az ítélet nem rendelkezik a felperesek magánéletének megsértése által okozott sérelemről.

[17] Előadása szerint az elsőfokú bíróság nem fektette le megfelelően a bizonyítási terhet, az nem volt egyediesítve jelen ügyre. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet nem megfelelően értékeli a bizonyítékokat, nem adja indokát annak, hogy az alperes szavait miért veszi igaznak.

[18] Sérelmezte, hogy az eljárási kifogások elbírálását mellőzte az elsőfokú bíróság. Több kifogást terjesztett elő, ezek közül mindössze egynek a mellőzését indokolta az ítéletében. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 83. § (2) bekezdésében foglaltakat nem tartotta meg, az alperes nagy számú irreleváns iratcsatolása nyilvánvalóan vezethetett a per elhúzódásához. Előadta, hogy 2020. január 30-ai beadványában kérte a feleslegesen okozott költség megtérítését is és eljárási kifogással is élt. Ezen kifogását nem bírálta el az elsőfokú bíróság, annak mellőzését nem indokolta meg az ítéletben. Ugyanezt adta elő a 2020. május 12-én előterjesztett beadványával kapcsolatosan. Sérelmezte, hogy a 33. sorszám alatti jegyzőkönyvben hasonló kérelemmel élt, e körben sem hozott határozatot az elsőfokú bíróság. Kifogásolta, hogy 2020. februárjában kérte a jegyzőkönyv kijavítását, ezt azonban elmulasztotta az elsőfokú bíróság. Hivatkozott arra, hogy az utolsó tárgyalást megelőzően az alperes elkésetten terjesztett elő iratokat, azonban az elsőfokú bíróság nem mellőzte az alperes beadványát, hanem az abban foglaltakat beépítette az ítéletébe. Sérelmezte, hogy a bizonyítékait, bizonyítási indítványait mellőzte az elsőfokú bíróság. Az alperes a bíróság felhívására nem csatolta a közte és személy1 között folyt üzenetváltásokat. Az iratok alapján megállapítható, hogy személy1 2017. július 24. és 27. között az édesanyja gondozása alatt állt, azonban ezt nem értékelte a bíróság a körben, hogy az állítólag sürgős urológiai kezelést miért nem tudta elintézni ezek a napokon az alperes. Sérelmezte, hogy ezen időszakra vonatkozóan a kérdések feltevését nem engedélyezte számára az elsőfokú bíróság.

[19] A 2017. július 13-i esti időpontra vonatkozóan sérelmezte, hogy ezt megegyezésként minősítette az elsőfokú bíróság, holott ez nem megegyezés volt a peres felek között, hanem tájékoztatta az alperest. Minden bizonyíték nélkül rögzíti a tényállás azt, hogy a kórházban hétfő és keddi napokon volt lehetőség urológiai kivizsgálásra. Kimaradt a tényállásból az, hogy ő 2017. július 12-én indult Magyarországra és 13-án érkezett Budapestre. Azt tartalmazza a tényállás, hogy a rendőrök felhívták arra 13-án este, hogy biztosítsa a kiskorú gyermek orvosi ellátását akkor is, hogy ha az nem életmentő ellátás. Azonban ezen alperesi állítást vitatta, indítványozta a rendőrségi jelentés bekérését, illetve a tanú meghallgatást, azonban ez nem történt meg. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság arra vonatkozóan nem folytatta le a bizonyítást, hogy ő július 24-re kért időpontot kivizsgálásra. Kifogásolta, hogy indokolás nélkül mellőzte az elsőfokú bíróság tanú2 tanúvallomását, illetve a tanú kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát.

[20] Az alperes a rosszhiszemű üzeneteit személyl felé saját maga csatolta, majd miután rájött a hibára, az eljárás későbbi részében letagadta, hogy ezen üzenetek a rendelkezésére állnának. Nem bizonyította az alperes, ennek ellenére az elsőfokú bíróság tényként kezelte, hogy az alperest csak „a gyermek féltése” vezérelte. A csatolt bizonyítékok azonban igazolják, miszerint az alperes a kapcsolattartásokat zavaró, azokat tudatosan akadályozó szülő. A 2017. augusztusára felajánlott pótlást sem teljesítette a megbeszéltek szerint. Semmilyen olyan bizonyíték nem volt, hogy ezekre az orvosi kivizsgálásokra éppen nyáron legyen szükség, azokat az alperes júliusban is elvégeztethette volna, vagy akár 2017. július 24. és 27. között.

[21] Álláspontja szerint a jogrendszer megkettőződésére vonatkozó alperesi érv súlytalan. Az eljáró bíró nem mellőzte az alperes későn, az utolsó tárgyalás előtt pár nappal beküldött beadványát, hanem beépítette azt az ítéletébe. Nincs szó a jogrendszer megkettőződéséről, a gyámhivatal közismerten képtelen volt ellátni a kapcsolattartások végrehajtására vonatkozó feladatait, ezért került az a bírósági hatáskörbe. Jelen per tárgya pedig nem a kapcsolattartás végrehajtása, hanem annak zavarásával megvalósuló jogsérelem. A felperes az alperesnek több alkalommal felajánlotta, hogy több időpontban biztosítja a gyermekük hívását, ezeket a felajánlásokat az alperes azonban ignorálta és „azt teszek, amit akarok” alapon zavarta meg a felperesek kapcsolattartását, illetve I. rendű felperes jogát a magán- és családi életéhez.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperes fellebbezésének elutasítását kérte, továbbá a perköltségben való marasztalását.

[23] Hangsúlyozta, miszerint a kapcsolattartás végrehajtása korábban a gyámhivatal, jelenleg járásbírósi hatáskörbe tartozik. A felperes igényét ott jogosult érvényesíteni, a gyermek jogait, valamint a családjogi viszonyokat elsődleges a családjog eszközeivel kell érvényesíteni és szabályozni. A személyhez fűződő jogok kiterjesztő értelmezése a jogrendszer indokolatlan megkettőződését jelentené. A kapcsolattartás alapvető jogosítvány,

azonban az nem személyhez fűződő jog, hanem alkotmányos alapjog. Kapcsolattartáshoz való jog megsértése esetén nem közvetlenül a személyiségi jog megsértéséhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazhatók. A kapcsolattartáshoz való jognak a személyiségi jog általános klauzulájába történő beemelése nem jelenti azt, hogy ezáltal a jogalkotó új, nevesített személyiségi jogot hozott volna létre.

[24] A felperes az alperes fellebbezési ellenkérelmével kapcsolatosan előadta, hogy esetleges pervesztesség esetén kizárólag az alperesi jogi képviselő másodfokú tárgyaláson való részvételével kapcsolatos költségét indokolt megállapítani. Az ellenkérelem érdemben semmit nem ad az ítéletben leírtakhoz. Az eljárások indítása nem volt indokolatlan, azt a kiskorú gyermekük védelmében, vagy a saját védelme érdekében indította. A jogrendszer megkettőződésére vonatkozó érv súlytalan, a jóhírnév, a becsület megsértése vizsgálható mind büntetőeljárásban, mind személyiségi jogi perben, vagy mindkettőben. Nem került az megindokolásra, hogy ténylegesen milyen ellentmondást eredményezne egy esetleges sérelemdíj megállapítása.

[25] A Kúria ítéletére való hivatkozása hiányos, ugyanis ellentétes tartalmú döntésekre nem hivatkozott az elsőfokú bíróság. Jelen esetben nem családjogi ügyről, nem kapcsolattartás szabályozásáról van szó, hanem a Ptk. által nevesített személyiségi joggal kapcsolatos perről. A per eredménye nem érinti a múltbeli kapcsolattartásokat. A kapcsolattartásokkal összefüggő gyámhivatali jogrendszer nem nevezhető jogrendszernek, hiszen hatékonysága nulla. Kérte az alperes nyilatkoztatását arra vonatkozóan, hogy hány olyan kapcsolattartást pótol, amire a pénzbírságok vonatkoztak.

[26] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[27] A másodfokú bíróság elsőként a felperesnek az ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérelmét vizsgálta. A felperes fellebbezésében megjelöltek közül több eljárási szabálysértés is megvalósult, ezeket megvizsgálva azonban a másodfokú bíróság nem talált olyat, ami lényegesnek minősülne és emiatt szükség lenne a tárgyalás megismétlésére a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján, ezért nem volt indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

[28] Nem helytálló azon felperesi hivatkozás, hogy kiskorú személyl peres fél lett volna jelen perben és az ő keresetét az elsőfokú bíróság nem tárgyalta. A kiskorú gyermek nem volt felperes, ahogyan ezt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította és rögzítette a 33. sorszámú jegyzőkönyvben is. Az megfelel a valóságnak, hogy a felperes 2017-ben nyújtotta be keresetlevelét, amelyben kizárólag ő került felperesként feltüntetésre. A felperes a keresetét ezt követően 2017. október 26. napján a 3. sorszámú beadványában pontosította úgy, hogy II. rendű felperesként megjelölte kiskorú személyl is, azonban keresetlevele idézés kibocsátása nélküli jogerősen elutasításra került. A 2019-ben szabályszerűen újra benyújtott keresetlevelében kizárólag egy személyt, önmagát tüntette fel felperesként, majd ezt követően

a 2020. szeptember 24. napjáig tartott tárgyalásig soha nem kifogásolta azt, hogy jelen perben kizárólag ő a felperes. A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza, hogy a 2019. november 5. napján tartott tárgyalásról készült 10. sorszámú jegyzőkönyv második oldala alapján az elsőfokú bíróság olyan felhívást tett, miszerint „jelen bíróság csak a 2017 nyarán történeteket vizsgálhatja, semmi mást és csak a felperes vonatkozásában. Tehát még csak nem is a gyermek szempontjából, hanem a felperes szempontjából, mert ő állít személyiségi jogi sérelmet”. A felperes ezen elsőfokú bíróság által adott tájékoztatás után sem tett arra vonatkozóan előadást, hogy álláspontja szerint jelen pernek a személyén kívül más személy is a felperese lenne, a 33. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt keresetváltoztatását pedig az elsőfokú bíróság elutasította a 33-I. sorszám alatti végzésével. A fentiek alapján jelen pernek egyetlen felperese van, az elsőfokú bíróság e körben az eljárás szabályait nem sértette meg.

[29] Nem értett egyet azzal a másodfokú bíróság, hogy a kereseti kérelmeket nem merítette ki az elsőfokú bíróság, ugyanis ítéletének indokolása - annak 11. és 12. oldalán - tartalmazza azt is, hogy a magánélethez való jog megsértése iránti kereseti kérelmet milyen okból utasította el.

[30] A bizonyítási teherrel kapcsolatos kioktatás hiánya körében egyetért azzal a másodfokú bíróság, hogy a bizonyítási terhet nem egyediesítve osztotta ki az elsőfokú bíróság, nem tett eleget az 1/2009 PK. (VI. 24.) vélemény 4. pontjában foglaltaknak. A 3-III. sorszámú végzése szerinti, valamint a 10. sorszámú jegyzőkönyvben adott tájékoztatása valójában általános jellegű volt. Ugyanakkor a jogvitában nem merült fel a felperes oldalán olyan bizonyítási kötelezettség, ami azt eredményezhette, hogy az egyedi tájékoztatás elmaradása kihatott a jogvita érdemére, nem volt olyan körülmény, amelynek további bizonyítására a felperes köteles lett volna és az a megfelelő tájékoztatás hibájából maradt volna el. A bizonyítási teherről a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben kell tájékoztatni a bíróságnak a feleket, melynek során figyelemmel kell lennie a kereseti kérelemre, az ellenkérelemre, továbbá a már csatolt okirati bizonyítékokra. Ezek alapján az volt megállapítható, hogy a megfelelő tájékoztatási kötelezettség elmaradása nem hatott ki az ügy érdemére, így a tárgyalás megismétlése nem szükséges. Ehhez kapcsolódóan az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte az előterjesztett bizonyítási indítványokat, ugyanis azok olyan tényállítások bizonyítására szolgáltak, amelyek a per eldöntéséhez nem voltak szükségesek. A Fővárosi Ítéltábla itt jegyzi meg, hogy éppen ezen okból kifolyólag a felperesi indítvánnyal (Pf.4.) ellentétben nem nyilatkoztatta meg az alperest a kapcsolattartások pótlásával kapcsolatosan, mivel ezen körülmény vizsgálata jelen jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen.

[31] A felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte az eljárási kifogásait. A 21. sorszámú beadványban a felperes az alperes pénzbírsággal való sújtását kérte és úgy nyilatkozott, hogy „Amennyiben a Tisztelt Bíróság nem teszi ezt meg, a Pp. 114. § kifogással élek.” A beadványoknak a Pp. 3. § (2) bekezdésében írt tartalma szerinti figyelembe vétele kiterjesztően nem értelmezhető, mivel feltételtől függő eljárás szabálytalansága elleni kifogás előterjesztésére nincsen lehetőség, így az elsőfokú bíróság annak figyelmen kívül hagyását sem volt köteles megindokolni.

[32] A felperes hasonló tartalommal terjesztette elő a 29. sorszám alatti beadványát, „...sújtsa pénzbírsággal a tudatosan valótlan jelentős tényt állító alperest. Ennek elmulasztása esetén Pp. 114. § kifogással élek.” A másodfokú bíróság e körben utal a [31] kifejtetteknél írtakra, továbbá rámutat, hogy a 29-I. sorszámú végzésével, habár az elsőfokú bíróság formálisan a kérelméről nem határozott, valójában arról tájékoztatta a felperest, miszerint a pénzbírság alkalmazására vonatkozó feltételek nem állnak fenn, míg a végzés utolsó bekezdése a perköltség-felszámításra vonatkozóan is ad tájékoztatást.

[33] A felperesnek a 33. sorszámú jegyzőkönyvben előterjesztett kérelmei vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla rámutat, hogy a tárgyaláson a 33-II. sorszám alatti végzésével a felperes eljárási szabálytalansága elleni kifogását az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, a pénzbírság mellőzését pedig az ítéletében megindokolta.

[34] A 18. sorszámú jegyzőkönyv vonatkozásában a felperes a 24. sorszámú beadványában annak kiegészítését kérte, amely kérelmet az elsőfokú bíróság nem bíralt el.

[35] A felperes a beadványát 2020. február 18. napján adta postára, míg maga a tárgyalás 2020. január 23. napján került megtartásra, amelyen a felperes is jelen volt.

[36] A Pp. 118. § (3) bekezdése alapján, ha a jegyzőkönyv elkészítésére nem az eljárási cselekménnyel egyidejűleg kerül sor, az eljárási cselekményen jelen lévő felek - amennyiben a jegyzőkönyv részükre kézbesítésre kerül - a kézbesítéstől számított 8 napon belül, ha pedig a jegyzőkönyv a felek részére nem kerül kézbesítésre, akkor az eljárási cselekménytől számított 15 napon belül a jegyzőkönyv kijavítását, kiegészítését kérhetik.

[37] A 18. sorszámú jegyzőkönyv nem került a felperes részére kézbesítésre, az email útján való megküldés nem minősül a Pp. 99. §-a szerinti kézbesítésnek. A felperes így 2020. február 7. napjáig kérhette volna a jegyzőkönyv kiegészítését, ezért a 24. sorszámú előterjesztett jegyzőkönyv kiegészítése iránti kérelme elkésett. A másodfokú bíróság mindazonáltal megjegyzi, hogy a jogvita elbírálása szempontjából nem bír jelentőséggel az, hogy esetlegesen tanú2 a felperes élettársa volt-e az alperesi előadásnak megfelelően, vagy pedig a felperes megjegyzése szerint nem volt az élettársa. A felperesi kérelem elbírálásának a hiánya nem hatott ki az ügy érdemére, így a tárgyalás megismétlése nem szükséges.

[38] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott határozatának indokolásával nem teljes mértékben, azonban érdemi döntésével egyetértett, ezért az elsőfokú határozat a Pp. 253. § (2) alapján az alábbiak okán helyben hagyta.

[39] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényálláshoz kapcsolódóan a másodfokú bíróság egyetért azon felperesi előadással, miszerint az helyenként iratellenes és a bizonyítékok értékelése is bizonyos esetekben téves.

[40] A fellebbezésben azon hivatkozásnak, hogy a felek megegyeztek-e a 2017. július 13. napjának este 19 órájában, a per érdemi eldöntése szempontjából jelentősége nincsen. Azonban a másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a 10. sorszám alatti jegyzőkönyv negyedik oldalán maga nyilatkozott úgy a felperes miszerint „...és ezt megbeszéltük és meg is egyeztünk, hogy július 13-án megyek személylért”. A 18/F/6. alatt csatolt elektronikus levelében a felperes szintén a július 13-ai időpont vonatkozásban az „...ezt így beszéltük meg.” fordulatot használta.

[41] Tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes figyelmét felhívták a rendőrök 2017. július 13-án arra, hogy biztosítsa a gyermek orvosi ellátását akkor is, ha az nem életmentő ellátás. A felperes vitatta ezen alperesi előadást, az indítványa ellenére a rendőri jelentés nem került beszerzésre, azonban a jogvita eldöntése szempontjából nem bír relevanciával, hogy az intézkedő rendőrök tettek-e ilyen jellegű felhívást, vagy sem.

[42] Ugyancsak nincs jelentősége az orvosi ellátáshoz kapcsolódó levelek ismertetésének, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzi a tényállásból. A csatolt levelezés alapján nyilvánvaló, hogy a felperes is tisztában volt azzal, hogy a gyermeknek egészségügyi problémája van.

[43] Azzal kapcsolatosan, hogy 2017. július 13. és 2017. augusztus 5. között a kapcsolattartás megzavarására sor került-e az alperes részéről, mellőzi annak megállapítását, hogy minden esetben a gyermek volt a hívásokat, az üzenetváltásokat kezdeményező fél. Az alperes maga is azt adta elő, hogy előfordult, hogy gyermekének reggelente, illetve esténként üzeneteket küldött.

[44] Egyértelmű, hogy a felperesnek a kapcsolattartáshoz való jogának megsértésére vonatkozó jogérvényesítésének előfeltétele a személyiségi jogsérelem igazolása. Abban a kérdésben valóban megosztott a joggyakorlat, hogy személyiségi jogi igényként érvényesíthető-e szülő-gyerek közötti kapcsolattartási jog védelme. Annak megállapítása során, hogy a személyiségi jogvédelem indokolt, alapos lehet-e, a Fővárosi Ítéltábla abból indult ki, hogy mi a személyiségi jogok védelmének a lényege.

[45] A joggyakorlat szerint a személyiségi jogok a személyiség elsőrendű megnyilvánulásához, az egyénhez kapcsolódnak, az ember személyiségének kiteljesedését biztosítják, az ember méltóságának a kifejeződését.

[46] Ebből is következően a személyiségi jognak a személyiség szabad megnyilvánulását, és a személy autonómiáját kell biztosítani. A védelem magánjogi eszközökkel akkor biztosítható, ha a védendő érték a személyiség megnyilvánulásaként határozható meg, az közvetlenül az ember személyiségéből fakad. Az emberi individuumból fakadó jogokat személyiségi jogként szükséges elismerni. A Fővárosi Ítéltábla gyakorlata következetes abban, hogy a szülő-gyermek közötti kapcsolattartás az emberi személyiséghez kifejezetten szorosan kapcsolódik. Alappal nem vonható kétségbe, hogy a személyiség részét képezi az, hogy a szülő a gyermekével milyen kapcsolatot tud kialakítani. Ezért a szülő-gyermek közötti kapcsolattartás olyan védendő érték, amely a személyiségből fakad és annak megnyilvánulásaként értelmezhető. Nem vonja kétségbe a Fővárosi Ítéltábla azt, hogy a családjog jogintézményei szolgálják a kapcsolattartás szabályozását, annak végrehajtását. Ugyanakkor ez a tény nem zárja ki, hogy a szülő-gyermek kapcsolattartás beilleszthető legyen a személyiségi jogok széles körébe, melyet a Ptk. 2:43. §-a is pusztán példálózó jelleggel sorol fel.

[47] A jogrendszerben számos esetben „megkettőződnek” a jogsértéssel foglalkozó jogterületek. E körben utal a másodfokú bíróság például az otthon védelme körében igényelhető birtokháborítási eljárásra és a személyiségi jogi perre. Minden ügyben egyedileg vizsgálandó ezért az, hogy esetlegesen a személyiségi jogi védelem esetén ellentétes döntések születhetnek-e.

[48] A másodfokú bíróság álláspontja szerint tehát a kapcsolattartáshoz való jog érvényesíthető személyiségi jogi igényként, de a jogvédelem csak akkor indokolt, ha visszaélésszerűen, kellő indok nélkül, önkényesen, tartósan akadályozzák az érintett kapcsolattartását. A perbeli esetben ez az alábbiak folytán nem valósult meg.

[49] A rendelkezésre álló zárójelentés, elektronikus levelek, valamint a felek nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a kiskorú gyermek egészségügyi ellátása, kivizsgálása indokolt volt, mivel egészségügyi problémával küzdött. Az nem állapítható meg, hogy ez olyan jellegű volt-e, ami mindenképpen a felperesi kapcsolattartás ideje alatt való kivizsgálását tett-e szükségessé. Azonban biztos, hogy a gyermek egészségügyi problémája nem kreált, kitalált volt, az valóban igényelt orvosi kivizsgálást, ahogy ezt a 2017. augusztus 10. napján kelt zárójelentés is alátámasztja (4. sorszámú ellenkérelem melléklete). A gyermek egészségügyi kivizsgálása iránti alperesi kíváncsiság, erre vonatkozó biztosíték kérése a felperestől, majd ennek elmaradása miatt a gyermek átadásának időleges, mintegy 90 percig tartó megtagadása, nem tekinthető önkényes, visszaélésszerű joggyakorlásnak, így helytállóan utasította el az erre vonatkozó kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság.

[50] A 2017. július 13. és augusztus 5. közötti kapcsolattartás állított megzavarása vonatkozásában a másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a perbeli időszakban a gyermek 13 éves volt, aki a fentiek szerint ráadásul egészségügyi problémával is küzdött. Ilyen körülmények között maga a gyermek, de a szülő is fokozattan igényli a kapcsolattartást a másikkal, amelynek a jelenkor szerinti legegyszerűbb formája távollévők között a telefonbeszélgetés, illetve különböző üzenetküldő rendszerek igénybevétele. A perbeli időszakban a gyermek erősen kötődött az alpereshez, amit alátámaszt az alperes által csatolt (68.P.23.101/2017/2.) Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatalának 2017. augusztus 24. napján készült jegyzőkönyve. A gyermek ezen nyilatkozata közvetlenül a perbeli időszakot követően készült, amely szerint az édesanyjával jó a kapcsolata, „Bármilyen problémám van hozzá biztosan tudok fordulni”, „Szoktunk arról az időszakról beszélni, amikor apukámmal voltam. Ha valami történik akkor leírom neki. Általában akár jó akár rossz történik mindig elmesélem anyunak”. Ezen gyermeki nyilatkozat alapján megállapítható, hogy a kapcsolata olyan jellegű volt az alperessel, hogy vele az őt ért hatásokat napi rendszerességgel megosztotta, így nem tekinthető visszaélészerű, önkényes magatartásnak, és így személyiségi jogot sértő magatartásnak sem, hogy az alperes a gyermekével napi rendszerességgel telefonbeszélgetést folytatott, továbbá akár naponta többször is egymás részére üzeneteket küldtek.

[51] Ehhez kapcsolódóan jegyzi meg azt a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperes a 68.P.23.101/2017/1. számon benyújtott keresetlevél mellékleteként, valamint már jelen ügyszámon a 18. sorszám alatti jegyzőkönyvhöz saját maga nyújtott be olyan általa írt elektronikus leveleket, melyekkel az kívánta igazolni, hogy a kapcsolattartását, valamint a magánéletét milyen módon zavarta az alperes. Ezen elektronikus levelekből az volt megállapítható, hogy az alperes legfeljebb naponta egyszer telefonált, általában esti időpontokban. Maga a felperes sem állított olyan napi rendszeres, többszöri telefonálást, ami esetlegesen a jog szempontjából zaklatónak minősülhetne.

[52] A magánélethez való jog sérelme körében a másodfokú bíróság visszautal a kapcsolattartáshoz való jog állított megsértése körében kifejtettekre, így e körben is helytállóan utasította el a felperes keresetét az elsőfokú bíróság.

[53] A felperes a fellebbezésében kérte a körben is az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, hogy az alperest kötelezze a másodfokú bíróság a rosszhiszemű magatartása okán feleslegesen felmerült 20.000 forint költségének megtérítésére. A Pp. 80. § (2) bekezdése szerint az a fél, aki egyes perbeli cselekményeket sikertelenül végez, vagy egyes perbeli cselekményekkel indokolatlanul késedelmeskedik, avagy valamely határnapot vagy határidőt mulaszt, vagy más módon felesleges költségeket okoz, az ebből származó költségeinek megtérítését pernyertessége esetén sem igényelheti, illetőleg az ellenfél ebből eredő költségeinek megtérítésére a per eldöntésére való tekintet nélkül kötelezhető. A Fővárosi Ítéltábla áttekintette a hivatkozott a 21. és 29. sorszámú felperesi beadványokat. Az azokban érvényesíteni kívánt költségek vonatkozásában nem állapítható meg, hogy azok egy esetleges alperesi felesleges költségeket okozó cselekmény folytán merültek-e fel, így azok megtérítésére az alperes nem köteles.

[54] A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, így a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú bíróság. A felperes által fizetendő perköltség összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a fellebbezési ellenkérelem előterjesztésére, valamint a fellebbezési tárgyaláson való részvételre figyelemmel állapította meg a Fővárosi Ítéltábla.

[55] A feleket megillető tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, a bírói gyakorlat szerinti 600.000 forint illetékalaphoz igazodó, az Itv. 46. § (1) bekezdésében foglalt mértékű 48.000 forint fellebbezési illetéket az eredménytelenül fellebbező felperes köteles viselni.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró